

Dosarul nr. 3ra-1048/22
2-21013476-01-3ra-10102022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. O. Melniciuc)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. Gh. Mîra, A. Bostan, Gr. Dașchevici)

Î N C H E I E R E

23 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de către Comisia Națională a Pieței
Financiare,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de
către Ion Lăcătuș împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare cu privire la
constatarea încălcării drepturilor la obținerea informației solicitate, obligarea furnizării
informației solicitate cu anexarea înscrisurilor aferente și compensarea cheltuielilor de
judecată,

împotriva deciziei din 5 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 28 ianuarie 2021, Ion Lăcătuș a depus cerere de chemare în judecată în procedura
contenciosului administrativ împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare cu privire
la constatarea încălcării drepturilor la obținerea informației solicitate, obligarea
furnizării informației solicitate cu anexarea înscrisurilor aferente și compensarea
cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 4 decembrie 2020 și respectiv 14
decembrie 2020 a depus la Comisia Națională a Pieței Financiare cereri extrajudiciare,
și în scopul soluționării prealabile a litigiului a solicitat eliberarea informației în formă
scrisă.

Reclamantul a menționat că, cererile de acces la informații din 4 decembrie 2020 și
din 14 decembrie 2020 au survenit faptului că cererile inițiale nr. 1, 2, 3, 4 din 22
octombrie 2020, nr. 5 din 14 noiembrie 2020, nr. 6 din 15 noiembrie 2020 și nr. 7 din
16 noiembrie 2020, au fost examinate și eliberate informații incomplete, evazive și cu
nerespectarea prevederilor Legii nr. 982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație,
iar temeiul adresării în instanță rezidă în dispozițiile art. 21 alin. (3) lit. (d) din aceeași
lege, conform căroră persoana care se consideră lezată într-un drept sau interes legitim
poate ataca orice acțiune sau inacțiune a persoanei responsabile pentru primirea și

examinarea cererilor de acces la informații, dar în special cu privire la: d) neprezentarea sau prezentarea necorespunzătoare a informațiilor solicitate.

A specificat că necesitatea obținerii informațiilor și a documentelor concrete, ordine, acte de control, decizii ale Consiliului de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare, a derivat din faptul că în adresa Companiei de Asigurări „Euroasig Grup” Societate pe Acțiuni și la domiciliul său, în anul 2012 - 2013 au avut loc percheziții ilegale comise de organele de drept în cadrul atacului de tip raider săvârșit asupra proprietății private și afacerii sale, Compania de Asigurări „Euroasig Grup” Societate pe Acțiuni.

Reclamantul a notat că a exercitat dreptul de acces la informații oficiale, deținute de furnizorul de informații – Comisia Națională a Pieței Financiare, pentru a demara procedurile legale în scopul contestării și anulării o serie de acte administrative cu caracter individual emise de Comisie în anul 2012 - 2013. Comisia Națională a Pieței Financiare în cadrul exercitării atribuțiilor funcționale a admis practici de neeliberare a informației oficiale deținute sau au apelat la diferite tertipuri și insinuări, prin care comunicau că informația solicitată ar fi fost comunicată anterior. Însă, acest fapt nu corespunde realității, nu este probat și contravine atribuțiilor de bază a instituției statale, ce are drept obligație funcțională să respecte drepturilor petiționarilor și să asigure transparența instituțională asupra procesului de lucru și a actelor emise, a informației deținute.

Reclamantul a precizat că nu-i este clar argumentul Comisiei în tănuirea informației solicitate, în măsura în care este un furnizor de informații conform prevederilor art. 5 alin. (2) din Legea nr. 982 din 11 mai 2000, iar informația solicitată este deținută de către aceasta și cade sub incidența informațiilor oficiale conform art. 6 alin. (1) alin. (2) din Legea enunțată, Comisia Națională a Pieței Financiare fiind obligată să o furnizeze solicitantului, nefiind întemeiat motivul neeliberării informațiilor solicitate atâta timp cât această informație este deținută de către Comisie și petiționarul solicită obținerea ei/accesul la aceasta.

Ion Lăcătuș a explicat că, deși Comisia Națională a Pieței Financiare în răspunsurile sale invocă faptul că informația ar fi fost eliberată și că el ar fi avut acces la ea, aceste afirmații nu sunt adevărate și nu corespund realității, deoarece nu există probe care să demonstreze nemijlocit recepționarea de către el a informațiilor solicitate prin cereri oficiale. Pe marginea cererilor depuse anterior, Comisia Națională a Pieței Financiare a perfectat două răspunsuri la cererile de soluționare a litigiului pe cale extrajudiciară, de asemenea incomplete și a refuzat neîntemeiat să elibereze informația solicitată, fiind astfel aplicabil temeiul prevăzut de art. 21 alin. (3) lit. (d) din Legea nr. 982/2000.

A relatat că răspunsurile la cererile de soluționare a litigiului pe cale extrajudiciară au fost recepționate după 29 decembrie 2020, astfel prezenta acțiune fiind depusă în interiorul termenului prevăzut de art. 23 alin. (2) din Legea nr. 982/2000.

A susținut că pârâtul nu s-a conformat solicitărilor repetate ale sale și pe seama garanțiilor consfințite în Legea nr. 982/2000 a înaintat prezenta acțiune privind apărarea și restabilirea dreptului de acces la informații.

Reclamantul Ion Lăcătuș a solicitat obligarea Comisiei Naționale a Pieței Financiare să furnizeze în formă scrisă și cu anexarea înscrisurilor aferente (în formă certificată) a următoarelor informații: dacă în perioada 2008 - 2013 exista vreun act normativ care să reglementeze expres procedura de efectuare a inspecțiilor în teren conform dispozițiilor

art. 55 alin. (4) al Legii cu privire la asigurări nr. 407 din 21 decembrie 2006 (valabilă la acea perioadă); dacă în perioada 2012 - 2013 colaboratorii Comisiei Naționale a Pieței Financiare (Lilia Titarencu, Victoria Isopescu, Cristina Izman, Victor Cilibic) și membrii Consiliului de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare (Mihai Cibotari, Victor Capturi, Aurica Doina, Iurie Filip) dețineau certificate de actuar în asigurări; în temeiul cărui act normativ timp de 7 luni de zile Comisia Națională a Pieței Financiare a efectuat inspecțiile în teren în baza ordinelor nr. 101 din 4 septembrie 2012, nr. 119 din 10 octombrie 2012, nr. 133 din 21 noiembrie 2012, nr. 18 din 11 februarie 2013; dacă în perioada 2012 - 2013 inspecțiile în teren au fost efectuate în conformitate cu prevederile art. 55 alin. (4) al Legii cu privire la asigurări nr. 407 din 21 decembrie 2006 în redacția de la acea perioadă; copiilor ordinelor nr. 101 din 4 septembrie 2012, nr. 119 din 10 octombrie 2012, nr. 133 din 21 noiembrie 2012, nr. 18 din 11 februarie 2013 cu privire la efectuarea inspecțiilor în teren; copiile ordinelor, dispozițiilor sau deciziilor Comisiei prin care au fost dispuse în mod expres și în mod individual (concret) efectuarea analizei din oficiu (pe perioada 1 ianuarie 2012 – 1 aprilie 2013) asupra respectării legislației de către Compania de Asigurări „Euroasig Grup” Societate pe Acțiuni; copiile actelor sau sintezelor (semnate și contrasemnate de persoanele care au făcut analiza din oficiu) perfectate în formă scrisă și în mod periodic (1 ianuarie 2012 – 1 aprilie 2013), care să ateste faptul efectuării nemijlocite a analizei în cauză și faptul încălcării în acea perioadă a legislației în domeniul asigurărilor de către Compania de Asigurări „Euroasig Grup” Societate pe Acțiuni; copiile actelor emise de colaboratorii Comisiei prin care s-a solicitat Consiliului de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare sancționarea ca urmare a constatării faptice a unor încălcări ale legislației în cadrul analizelor din oficiu (constatare făcută prin act juridic probator, semnat și contrasemnat de Comisie și Compania de Asigurări „Euroasig Grup” Societate pe Acțiuni); actul juridic final constatator (actul de control și actul emis ca urmare a analizei din oficiu) semnat de Comisie și contrasemnat de Compania de Asigurări „Euroasig Grup” Societate pe Acțiuni, în baza căruia s-a adoptat hotărârea nr. 19/1 din 22 aprilie 2013; actul legislativ sau normativ care reglementa în 2012 - 2013 procedura expresă (formă, conținut, termen, obligații, acte de constatare, mecanism de informare, mecanism de contestare, etc) a analizelor din oficiu efectuate de Comisie; copia extrasului din procesul verbal al ședinței Consiliului de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare, în cadrul căreia s-a adoptat hotărârea nr. 49/1 din 18 octombrie 2013; copia documentelor prin care a fost invitată administrația Companiei de Asigurări „Euroasig Grup” la ședința Consiliului de Administrație din data de 18 octombrie 2013, în cadrul căreia s-a adoptat hotărârea nr. 49/1; copia certificată integral de pe originalul scrisorii nr. 04-4579 din 05 noiembrie 2013; actul legislativ care în perioada anilor 2012 - 2013 prevedea calcule actuare obligatorii conform reglementărilor prevăzute expres de art. 41 alin. (4) lit. (b) din Legea cu privire la asigurări în redacția 2012 - 2013; un exemplar al actului legislativ (lege organică sau lege ordinară) care reglementa raporturile juridice în cadrul calculelor actuare obligatorii după cum era prevăzut în redacția ar. 41 alin. (4) lit. (b) în Legea cu privire la asigurări în redacția 2012 – 2013; dacă în perioada 2012 - 2013 era în vigoare un act normativ cu privire la activitatea actuarului, conform art. 41 alin. (3) al Legii cu privire la asigurări în redacția valabilă în 2013 - 2014; dacă Comisia Națională a Pieței Financiare în perioada 2012 - 2013 a elaborat și a aprobat un act normativ cu privire la activitatea

actuarului și dacă Comisia a executat prevederile legale stipulate expres în art. 41 alin. (2) și alin. (3) ale Legii cu privire la asigurări în redacția valabilă în 2012 – 2013; dacă în perioada 2012 - 2013 era vreun act normativ elaborat și aprobat de Comisie care să reglementeze expres procedura sau metodologia aferentă perfectării concluziilor actuare conform normei legale prevăzute în art. 41 alin. (7) al Legii cu privire la asigurări; copia actului normativ elaborat și aprobat de Comisie care în perioada 2012 - 2013 reglementa expres procedura, metodologia și cerințele aferente perfectării concluziilor actuare conform normei legale prevăzute în art. 41 alin. (7) al Legii cu privire la asigurări; nominalizarea colaboratorilor concreți ai Comisiei Naționale a Pieței Financiare care au stabilit că la situația din 30 septembrie 2013 rata de solvabilitate a Companiei de Asigurări „Euroasig Grup” Societate pe Acțiuni înregistrează o valoare negativă de - 22,8%; copia actului juridic constatator perfectat conform normelor legale în vigoare, prin care s-a constatat că la data de 30 septembrie 2013 rata de solvabilitate a Companiei de Asigurări „Euroasig Grup” Societate pe Acțiuni înregistrează o valoare negativă de - 22,8%; nominalizarea colaboratorilor concreți ai Comisiei care au stabilit că la data de 30 septembrie 2013 Compania de Asigurări „Euroasig Grup” Societate pe Acțiuni era în incapacitate de plată în fapt și în drept; copia actului juridic constatator perfectat conform normelor legale în vigoare prin care s-a constatat faptul că la data de 30 septembrie 2013 Compania de Asigurări „Euroasig Grup” Societate pe Acțiuni era în incapacitate de plată în fapt și în drept; nominalizarea colaboratorilor concreți ai Comisiei care au stabilit că la data de 30 septembrie 2013 coeficientul de lichiditate al Companiei de Asigurări „Euroasig Grup” Societate pe Acțiuni era de 0,44; copia actului juridic constatator perfectat conform normelor legale în vigoare prin care s-a constatat că la data de 30 septembrie 2013 coeficientul de lichiditate al Companiei de Asigurări „Euroasig Grup” Societate pe Acțiuni era de 0,44; nominalizarea colaboratorilor concreți ai CNPF care au stabilit că la data de 30 septembrie 2013 activele Companiei de Asigurări „Euroasig Grup” Societate pe Acțiuni sunt insuficiente și se prezintă a fi cu un deficit de 21 776,1 mii lei; copia actului juridic constatator perfectat conform normelor legale în vigoare prin care s-a constatat că la data de 30 septembrie 2013 activele Companiei de Asigurări „Euroasig Grup” Societate pe Acțiuni sunt insuficiente și se prezintă a fi cu un deficit de 21 776,1 lei; punerea în sarcina părâtei a tuturor cheltuielilor de judecată spre compensare în beneficiul său, cuantumul cărora va fi concretizat până la finalizarea etapei de pregătire a cauzei pentru dezbaterile judiciare.

Prin hotărârea din 6 august 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost admisă parțial acțiunea depusă de către Ion Lăcătuș. S-a obligat Comisia Națională a Pieței Financiare să furnizeze informația solicitată de Ion Lăcătuș, conform cererilor din 4 decembrie 2020 și din 14 decembrie 2020, și anume: dacă în perioada 2008 - 2013 exista vreun act normativ care să reglementeze expres procedura de efectuare a inspecțiilor în teren conform dispozițiilor art. 55 alin. (4) al Legii cu privire la asigurări nr. 407-XVI din 21 decembrie 2006 (valabilă la acea perioadă); dacă în perioada 2012 - 2013 colaboratorii Comisiei Naționale a Pieței Financiare (Lilia Titarenco, Victoria Isopescu, Cristina Izman, Victor Cilibic) și membrii Consiliului de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare (Mihai Cibotari, Victor Capturi, Aurica Doina, Iurie Filip) dețineau certificate de actuar în asigurări; în temeiul cărui act normativ timp de 7 luni de zile Comisia a efectuat inspecțiile în teren în baza ordinelor nr. 101 din 4 septembrie 2012, nr. 119 din 10 octombrie 2012, nr. 133 din 21 noiembrie 2012, nr. 18

din 11 februarie 2013; dacă în perioada 2012 - 2013 inspecțiile în teren au fost efectuate în conformitate cu prevederile art. 55 alin. (4) al Legii cu privire la asigurări nr. 407-XVI din 21 decembrie 2006 în redacția de la acea perioadă; dacă în perioada 2012 - 2013 era în vigoare un act normativ cu privire la activitatea actuarului, conform art. 41 alin. (3) al Legii cu privire la asigurări în redacția valabilă în 2013 - 2014; dacă Comisia Națională a Pieței Financiare în perioada 2012 - 2013 a elaborat și a aprobat un act normativ cu privire la activitatea actuarului și dacă Comisia a executat prevederile legale stipulate expres în art. 41 alin. (2) și alin. (3) ale Legii cu privire la asigurări în redacția valabilă în 2012 - 2013; dacă în perioada 2012 - 2013 era vreun act normativ elaborat și aprobat de Comisia Națională a Pieței Financiare care să reglementeze expres procedura sau metodologia aferentă perfectării concluziilor actuare conform normei legale prevăzute în art. 41 alin. (7) al Legii cu privire la asigurări. S-a obligat Comisia Națională a Pieței Financiare să elibereze lui Ion Lăcătuș: copiile ordinelor nr. 101 din 4 septembrie 2012, nr. 119 din 10 octombrie 2012, nr. 133 din 21 noiembrie 2012, nr. 18 din 11 februarie 2013 cu privire la efectuarea inspecțiilor în teren; copiile ordinelor, dispozițiilor sau deciziilor Comisiei Naționale a Pieței Financiare, prin care au fost dispuse în mod expres și în mod individual (concret) efectuarea analizei din oficiu (pe perioada 1 ianuarie 2012 - 1 aprilie 2013) asupra respectării legislației de către Compania de Asigurări „Euroasig Grup” Societate pe Acțiuni; copiile actelor sau sintezelor (semnate și contrasemnate de persoanele care au făcut analiza din oficiu) perfectate în formă scrisă și în mod periodic (1 ianuarie 2012 - 1 aprilie 2013), care să ateste faptul efectuării nemijlocite a analizei în cauză și faptul încălcării în acea perioadă a legislației în domeniul asigurărilor de către Compania de Asigurări „Euroasig Grup” Societate pe Acțiuni; copiile actelor emise de colaboratorii Comisiei prin care s-a solicitat Consiliului de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare sancționarea ca urmare a constatării faptice a unor încălcări ale legislației în cadrul analizelor din oficiu (constatare făcută prin act juridic probator, semnat și contrasemnat de Comisie și Compania de Asigurări „Euroasig Grup” Societate pe Acțiuni); actul juridic final constator (actul de control și actul emis ca urmare a analizei din oficiu), semnat de Comisie și contrasemnat de Compania de Asigurări „Euroasig Grup” Societate pe Acțiuni, în baza căruia s-a adoptat hotărârea nr. 19/1 din 22 aprilie 2013; copia extrasului din procesul verbal al ședinței Consiliului de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare, în cadrul căreia s-a adoptat hotărârea nr. 49/1 din 18 octombrie 2013; copia documentelor prin care a fost invitată administrația „Euroasig Grup” Societate pe Acțiuni la ședința Consiliului de Administrație din data de 18 octombrie 2013, în cadrul căreia s-a adoptat hotărârea nr. 49/1; copia certificată integral de pe originalul scrisorii nr. 04-4579 din 5 noiembrie 2013; copia actului juridic constator perfectat conform normelor legale în vigoare, prin care s-a constatat că la data de 30 septembrie 2013 rata de solvabilitate a Companiei de Asigurări „Euroasig Grup” Societate pe Acțiuni înregistrează o valoare negativă de -22,8 %; copia actului juridic constator perfectat conform normelor legale în vigoare prin care s-a constatat faptul că la data de 30 septembrie 2013 Compania de Asigurări „Euroasig Grup” Societate pe Acțiuni era în incapacitate de plată în fapt și în drept; copia actului juridic constator perfectat conform normelor legale în vigoare prin care s-a constatat că la data de 30 septembrie 2013 coeficientul de lichiditate al „Euroasig Grup” Societate pe Acțiuni era de 0,44; copia actului juridic constator perfectat conform normelor legale

în vigoare prin care s-a constatat că la data de 30 septembrie 2013 activele „Euroasig Grup” Societate pe Acțiuni sunt insuficiente și se prezintă a fi cu un deficit de - 21 776,1 lei. În rest, pretențiile privind accesul la informație și compensarea cheltuielilor de judecată au fost respinse ca neîntemeiate.

Cu respectarea dispozițiilor art. 232 din Codul administrativ, la 6 septembrie 2021 Comisia Națională a Pieței Financiare a depus apel nemotivat, iar la 19 noiembrie 2021 a prezentat motivarea apelului împotriva hotărârii instanței de fond.

Prin decizia din 5 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul depus de către Comisia Națională a Pieței Financiare și s-a menținut hotărârea din 6 august 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Întru consolidarea soluției, instanțele ierarhic inferioare au reținut că răspunsurile Comisiei Naționale a Pieței Financiare oferite la cererile lui Ion Lăcătuș, au fost incomplete, evazive, neclare și pasibile de interpretare neuniformă.

La acest aspect, instanțele de judecată au invocat că pe marginea neeliberării complete a informațiilor și a încălcării sistematice a legislației de către autoritatea pârâtă Comisia Națională a Pieței Financiare, a fost sesizat și Avocatul Poporului, care prin avizul nr. 07-4/05 din 12 martie 2021, a recomandat întreprinderea măsurilor care se impun, în regim de urgență, în vederea repunerii imediate în drepturi cet. Ion Lăcătuș prin oferirea în deplin volum a informației solicitate și atenționarea angajaților Comisiei Naționale a Pieței Financiare privind obligativitatea respectării cerințelor legislației, în particular a prevederilor Legii nr. 982 din 11 mai 2000.

Ce ține de argumentul pârâtului/apelantului, precum că conform cererilor din 4 decembrie 2020 răspunsul a fost furnizat, instanțele inferioare au considerat ca fiind neprobat, or, conform prevederilor art. 15 din Legea privind accesul la informație, deciziile luate în conformitate cu prezenta lege, vor fi comunicate solicitantului într-un mod ce ar garanta recepționarea și conștientizarea acestora. Or, nu este suficient invocarea faptului că la cererea lui Ion Lăcătuș a fost furnizat răspunsul, dar este necesar asigurarea comunicării acestuia într-un mod ce ar garanta recepționarea și conștientizarea răspunsului, în termenul prevăzut de lege, cu prezentarea probelor justificative în acest sens, ce ar demonstra contrariul celor invocate în acțiune.

Instanțele ierarhic inferioare au menționat ca fiind irelevantă opinia pârâtului/apelant, precum că, o parte din informația solicitată face parte din categoria informației oficiale cu accesibilitate limitată, or, Comisia Națională a Pieței Financiare este o instituție publică, care activează în baza legii și în interesul public, fiind ținută de principiul legalității și transparenței activității. Or, obiectul acțiunii rezidă în încălcarea dreptului de acces la informații ca drept principal, iar în consecință, în absența exercitării dreptului în cauză, Ion Lăcătuș a fost privat de posibilitatea apărării și restabilirii dreptului de proprietate, dreptului la apărare și dreptului la un proces echitabil. Comisia Națională a Pieței Financiare este o instituție publică, care activează în baza legii și în interesul public, fiind ținută de principiul legalității și transparenței activității. Iar, pornind de la principiul transparenței activității instituției de stat și având în vedere forma și conținutul actelor administrative cu caracter individual, precum și procedura de emitere a lor în adresa Companiei de Asigurări „Euroasig Grup” Societate pe Acțiuni de către funcționarii Comisiei, nu pot fi invocate careva date cu caracter personal, deoarece acestea sunt instrumentele legale prin care Comisia Națională a Pieței Financiare își exercită atribuțiile și funcțiile stabilite de lege.

În concluzie, instanțele de judecată au conchis că Ion Lăcătuș a demonstrat scopul justificat în obținerea actelor și informației, urmărind un scop legal în apărarea și restabilirea dreptului la acces la informații, dreptul său la proprietate, care după cum consideră i-a fost grav încălcat de către instituțiile Statului și funcționarii acestora, fapt constatat și prin Raportul Comisiei de anchetă pentru investigarea tuturor circumstanțelor preluării forțate (atac de tip raider) a acțiunilor băncilor comerciale, companiilor de asigurări/reasigurări din Republica Moldova, exercitată în perioada anilor 2010-2012, prin care Comisia a reținut că, în scopul apărării proprietății private și întru combaterea acțiunilor ilegale de tip raider, administrația societății „Euroasig”, în perioada iunie 2012 - decembrie 2012 a depus zeci de acțiuni în justiție, petiții, sesizări, plângeri penale, apeluri deschise în adresa organelor de drept și în adresa instituțiilor fundamentale ale statului Republica Moldova (Președinția, Parlamentul, Guvernul, Serviciul de Informații și Securitate, Procuratura Generală, Centrul National Anticorupție, Procuratura Anticorupție, Ministerul Afacerilor Interne, Comisia Națională a Pieței Financiare), însă cu regret, nici o instituție din cele indicate nu au reacționat instituțional și nu au întreprins măsurile legale în vederea contracarării actelor și faptelor ilegale săvârșite asupra unei proprietăți private. De asemenea, instituțiile statului sesizate oficial nu au acționat și nu au reacționat la acțiunile de tip raider pentru protejarea drepturilor și intereselor legitime ale investitorilor locali care aduceau plus-valoare bugetului național și economiei în ansamblu și care au fost atacați ilegitim și neîntemeiat.

Totodată, instanțele de judecată au conchis că sunt neîntemeiate cerințele reclamantului privind eliberarea copieii actului normativ elaborat și aprobat de Comisia Națională a Pieței Financiare care în perioada 2012 - 2013 reglementa expres procedura, metodologia și cerințele aferente perfectării concluziilor actuale conform normei legale prevăzute în art. 41 alin. (7) al Legii cu privire la asigurări; eliberarea actului legislativ sau normativ care reglementa în 2012 - 2013 procedura expresă (formă, conținut, termen, obligații, acte de constatare, mecanism de informare, mecanism de contestare, etc.) a analizelor din oficiu efectuate de Comisie; eliberarea actului legislativ care în perioada anilor 2012 - 2013 prevedea calcule actuale obligatorii conform reglementărilor prevăzute expres de art. 41 alin. (4) lit. (b) din Legea cu privire la asigurări în redacția 2012 - 2013; eliberarea unui exemplar al actului legislativ (lege organică sau lege ordinară) care reglementa raporturile juridice în cadrul calculelor actuale obligatorii după cum era prevăzut în redacția ar. 41 alin. (4) lit. (b) în Legea cu privire la asigurări în redacția 2012 - 2013. Or, potrivit legislației în vigoare actele normative ale Comisiei Naționale și actele legislative se publică în Monitorul Oficial, fiind aduse la cunoștință publicului larg.

Instanțele ierarhic inferioare au respins cerințele reclamantului privind nominalizarea colaboratorilor concreți ai Comisiei care au stabilit că la situația din 30 septembrie 2013 rata de solvabilitate a Companiei de Asigurări „Euroasig Grup” Societate pe Acțiuni înregistrează o valoare negativă de - 22,8 %; nominalizarea colaboratorilor concreți ai Comisiei care au stabilit că la data de 30 septembrie 2013 compania „Euroasig Grup” Societate pe Acțiuni era în incapacitate de plată în fapt și în drept; nominalizarea colaboratorilor concreți ai Comisiei care au stabilit că la data de 30 septembrie 2013 coeficientul de lichiditate al Companiei de Asigurări „Euroasig Grup” Societate pe Acțiuni era de 0,44; nominalizarea colaboratorilor concreți ai Comisiei care

au stabilit că la data de 30 septembrie 2013 activele companiei „Euroasig Grup” sunt insuficiente și se prezintă a fi cu un deficit de 21 776,1 lei. Or, odată cu eliberarea copiilor actelor juridice constatatoare, perfectate conform normelor legale în vigoare, decade necesitatea nominalizării colaboratorilor concreți ai Comisiei care au ajuns la concluziile enunțate.

În ce privește pretenția privind încasarea cheltuielilor de judecată, instanțele de judecată au stabilit că reclamantul Ion Lăcătuș nu a probat suportarea cheltuielilor de judecată, nefiind prezentat un careva înscris în acest sens. Iar, în astfel de circumstanțe reclamantul nu poate beneficia de acest drept procedural, întrucât nu a demonstrat caracterul real al cheltuielilor suportate.

La data de 11 iulie 2022, Comisia Națională a Pieței Financiare a depus recurs nemotivat, iar la 20 octombrie 2022 a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 5 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acesteia, casarea deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei noi decizii.

În argumentarea cererii de recurs cu reiterarea motivelor de drept și de fapt anterior invocate, recurentul și-a exprimat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată, bazată pe aprecierea incompletă a probelor și interpretarea eronată a legii.

A mai menționat că instanța de apel a apreciat incorect sau insuficient răspunsul Avocatului Poporului. Or, la caz, se prezumă întemeierea concluziei instanței de apel pe o probă (cu titlu de sesizare) care nu mai era actuală, în măsura în care era precedată de un răspuns la sesizare. Prin urmare, ținea de obligația instanței de apel să argumenteze de ce a admis doar poziția și probele intimatului și nu a ținut cont de cele prezentate de apelant, acestea fiind lăsate fără examinare.

Prin referința depusă la 8 noiembrie 2022, Ion Lăcătuș, reprezentat de avocatul Iulian E. Iorga a solicitat declararea inadmisibilității recursului conform art. 245 alin. (2) și art. 246 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, sau respingerea recursului cu menținerea hotărârilor instanțelor ierarhic inferioare.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 5 iulie 2022, dispozitivul deciziei fiind notificat recurentului, la data de 14 iulie 2022 (f.d.119, Vol. II).

Totodată, decizia motivată din 5 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa recurentului, prin intermediul poștei electronice, la data de 19 septembrie 2022 (f.d.121 verso, Vol. II).

Însă, întrucât inițial decizia motivată nu a fost expediată integral, la 20 septembrie 2022, repetat, recurentului i-a fost notificată decizia motivată din 5 iulie 2022 a instanței de apel.

În condițiile date, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că Comisia Națională a Pieței Financiare, s-a conformat

prevederilor legale și a depus recursul în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de către Comisia Națională a Pieței Financiare, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Comisia Națională a Pieței Financiare.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de către Comisia Națională a Pieței Financiare, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu